

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně MUDr. E. K., proti žalované České správě sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2002

t a k t o:

Žaloba se z a m í t á.

Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům, a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové finanční částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939-1945 (dále též „zákon“) s odůvodněním, že žalobkyni nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky nevznikl, neboť bylo sice prokázáno, že se žalobkyně v době od 5. 4. 1942 do dubna roku 1945 z rasových důvodů ukrývala, avšak na území Maďarska a nikoliv na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938, jak je vyžadováno v ustanovení § 1 odst. 3 zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včas opravný prostředek, ve kterém pouze uvedla, že nepokládá odmítnutí své žádosti o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona za odůvodněné.

Žalovaná ve svém vyjádření k opravnému prostředku uvedla, že v daném případě není sporu o tom, že se žalobkyně v době od 5. 4. 1942 do dubna roku 1945 ukrývala z rasových důvodů v Maďarsku. Tuto skutečnost žalobkyně doložila potvrzením Ministerstva obrany České republiky ze dne 15. 9. 1999 dokládajícím, že se žalobkyně od roku 1942 do osvobození Budapešti v dubnu 1945 ukrývala na území Maďarska. Podle § 1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb. se za účastníky národního boje za osvobození považují též občané České republiky, kteří byli v době od 15. 3. 1939 do 8. 5. 1945 z rasových nebo náboženských důvodů soustředěni do vojenských pracovních táborů na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938 nebo se z týchž důvodů na tomto území ukrývali po dobu celkem nejméně tři měsíců a pokud za tuto dobu již neobdrželi jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 217/1994 Sb. Žalovaná uvádí, že žalobkyně se v kritickou dobu ukrývala, ale ne na území Československa; není tedy osobou oprávněnou ve smyslu § 1 odst. 3 zákona.

Ze správního spisu, který soudu předložila žalovaná, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Dne 18. 2. 2002 byla žalované doručena žádost žalobkyně ze dne 13. 2. 2002 o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., jako osobě oprávněné podle § 1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb. K žádosti byl přiložena ověřená kopie potvrzení Ministerstva obrany České republiky ze dne 15. 9. 1999 čj. 326 054/1999 dokládající, že se žalobkyně od 5. 4. 1942 do dubna 1945 z důvodu rasové perzekuce ukrývala na území Maďarska; je zde ovšem zdůrazněno, že potvrzení nenahrazuje osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., které je vyžadováno zákonem č. 261/2001 Sb. Dne 6. 3. 2002 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona. Dne 3. 4. 2002 podala žalobkyně opravný prostředek, na základě něhož byla věc postoupena Vrchnímu soudu v Praze.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. – tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované a dospěl k názoru, že žaloba není důvodná.

Podle § 1 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb. se za účastníky národního boje za osvobození podle tohoto zákona považují též občané České republiky, kteří se v době od 15. 3. 1939 do 8. 5. 1945 z rasových nebo náboženských důvodů ukrývali na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938, pokud za toto období již neobdrželi jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 217/1994 Sb. Je zřejmé, že žalobkyně se v době od 5. 4. 1942 do dubna roku 1945 z rasových důvodů ukrývala, ne však na území

Československa; není tedy osobou oprávněnou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona 261/2001 Sb. a nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle tohoto zákona jí nevznikl. Podmínkou pro vznik nároku podle § 1 odst. 3 zákona je jednak skutečnost, že oprávněná osoba byla z rasových nebo náboženských důvodů v kritické době ukrývána, místem ukrývání pak dle dikce zákona muselo být výhradně území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938. Nesplnění této podmínky nelze „prominout“, a to ani s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem konkrétního případu. Absence jakéhokoliv zmírňovacího ustanovení nedává soudu možnost se od podmínek nároku stanovených zákonem jakkoliv odchýlit. Soudu nepřísluší vůli zákonodárce podle své úvahy měnit, doplňovat či nahrazovat, neboť je zákonem vázán.

Proto soud žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání za podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobkyně, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaná nárok na náhradu nákladů řízení nevzniesla. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. 8. 2003

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu